

لُون، فرانسه ، ۲۰۰۷ می

پوهاند دوکتور محمد نادر عمر

استیضاح یا افتضاح

دکتر رنگین سپنتا وزیر خارجہ دولت جمهوری افغانستان در سفریکه به ایران نمود مقامات ایرانی را متوجه ساخت که اخراج دسته جمعی مهاجران افغان در صورتیکه هنوز شرایط برگشت آنها در افغانستان مساعد نیست مغایر تعامل بین المللی بوده حکومت ایران در این تصمیم عجولانه خود تجدید نظر نموده روش مهربانانه تری را اتخاذ نماید. دولت جمهوری اسلامی ایران که این تقاضا را مغایر سیاست خود میدانست در صدد برآمد که وزیری همچو داکتر سپنتا از مقام وزارت خارجه افغانستان برکنار گردد و برای این منظور از طریق نفوذیکه بر عده از نمایندگان ولسی جرگه داشت دست بکار شد.

یکده از اعضای شورا که تحت نفوذ ایران قرار داشتند به سلسله جبهه مصالحة ملی که به استشارة ایران تشکیل گردیده است در برابر داکتر سپنتا موضع گیری نمودند. اما تعدادی از نمایندگان واقعی مردم موقف داکتر سپنتا را مطابق منافع افغانستان دیده حضور وی را منحیث وزیر خارجه مناسب دانستند و در جلسه رای گیری رای موافق دادند. در شمارش آراء تعداد رای مخالف (۱۲۵) و یک رای سفید بود.

برای سلب اعتماد بایستی تعداد آراء مخالف (۱۲۶) می بود و چون رای مخالف به تعداد کافی نبود لهذا داکتر سپنتا در سمت خود باقی ماند. اما آقای یونس قانونی رئیس شورا رای سفید را در جمله مخالفین شمار کرد تا عدد (۱۲۶) تکمیل و صلاحیت داکتر سپنتا سلب گردد. بر سر این مسئله بین اعضای جلسه کلمات تهدید آمیز رد و بدل شد و پرتاب بوتهای آب و چیلک ها بطرف همیگر صورت گرفت و تالار شورا را ترک نمودند. ملالی جویا شورای ملی را به باغ وحش تشییه نمود که مخالفین حضور وی را در شورای ملی به حالت تعليق درآوردند.

در حالیکه مسئله استیضاح خاتمه پذیرفته بود رئیس شورا خلاف قانون، به روز دیگر جلسه رای گیری مجدد را دائز نمود. **به گمان اغلب رای گیری مجدد از خارج پارلمان سفارش گردیده بود.**

بر حسب قانون اساسی سوال استیضاح باید منحصر به موضوع باشد که در مورد برگشت اجباری مهاجرین از ایران بود. اما وکلا راجع به مسائل خارج موضوع سوال میکردند و قانونی به حیث مسؤول مانع آن نگردید. از طرف دیگر رای گیری بایستی علنی می بود که با بلند کردن دست صورت می گیرد. موضوع برگشتاندن اجباری مهاجرین از ایران علنی بودن آنرا تجویز میکرد. رای گیری سیری مورد نداشت. به این صورت رای گیری مجدد و سیری بدون مجوز قانون صورت گرفت و از وزیر خارجه سلب اعتماد نمودند.

اصولاً رئیس دولت بایستی نظر به صلاحیت مقتنه که داشت فیصله مغایر قانون شورا را رد میکرد. اما مناسب دانست آن را به ستره محکمه رجعت دهد.

محترم رسولی چنین تصریح میکند که در سفریکه داکتر سپنتا به ایران نمود، در ملاقات با رهبری جمهوری اسلامی ایران به صراحة گفت : " رئیس جمهور کرزی رئیس جمهور منتخب است و هدایات او مدار اعتبار می باشد. زمان نفوذ احزاب و جریان های سیاسی در داخل افغانستان سپری شده است، اکنون افغانستان دولت قانونی و مرکزی دارد که انحصار روابط خارجی در اختیار اوست و هیچ حزب و ائتلاف سیاسی حق ندارد روابط خارجی مستقل داشته باشد. " وزیر خارجہ افغانستان از سخت گیری ایران نسبت به مهاجرین افغان انتقاد کرد و در مذاکرات با رهبران

ایران خواهان رفتار مهربان تری با مهاجرین گردید. سفیر ایران در افغانستان به وزارت خارجه احضار گردید و قرار بر این شد که رئیس جمهور کرزی نامه به احمدی نژاد بنویسد. سخن گوی وزارت خارجه این رویه ایران را استفاده سیاسی از مهاجرین برای اعمال فشار به دولت افغانستان وانمود کرد.

خطاب نشان می شود که عده ای از نمایندگان پارلمان در گذشته روابط خاص به ایران داشته اند مخصوصاً رهبران احزاب با ایران، روسیه و پاکستان روابط تنگاتنگ داشتند و دارند و این در موضع گیری جبهه ملی آشکار است که خروج قوای امریکا و ناتو را تقاضا نموده است که روسیه و ایران از آن استقبال نموده با تطمیع رهبران فروخته شده اوضاع منطقه را به نفع خود بچرخاند.

رئیس جمهور کرزی در مراجعت از هند در یک کنفرانس مطبوعاتی اظهار نمود که در طرح ایجاد جبهه ملی یک تعداد کشورهای بیگانه دست دارد.

از طرف دیگر داکتر سپنتا تقاضا های شخصی نمایندگان پارلمان را برای تقرر نزدیکان شان بحیث سفیر و سکرتر در ممالک خارج رد کرده در صدد تصفیه اجاره دار هائی که در پست های سفارتخانه ها نت و بولت شده اند، برآمده از جمله برطرفی احمد ولی مسعود که از عرصه پانزده سال است در لندن مشغول تجارت زمرد است.

از زمانیکه داکتر سپنتا امور وزارت خارجه را در دست دارد نمایندگان شورا از امتیازاتیکه در گذشته در وزارت خارجه داشتند محروم گردیده اند. قبل از این که از نمایندگان می توانستند تا پنج نفر را به وزارت خارجه معرفی نمایند که در پست های دیپلماتیک مقرر گردند. داکتر سپنتا این امتیازات را متوقف ساخت.

ربانی در زمانیکه تصدی امور را در اختیار داشت در کشورهای خارجی بخصوص در کشور های اقمار شوروی سابق بدون ضرورت نمایندگی هائی را افتتاح نموده منسوبین جمعیت، شورای نظار و وابستگانش را در آنها مقرر نمود.

داکتر سپنتا که موجودیت این نمایندگی های بی لزوم و پر مصرف را لازم ندانست در صدد تتفیص آنها برآمد. در این نمایندگی ها اشخاص استقاده جو علاوه بر معاشات بلند برای خانه شخصی شان که در آن سکونت دارند مبالغ گفاف به عنوان کرایه خانه اخذ می نمایند که به هزار ها دالر از کیسه مردم فقیر افغانستان پرداخته می شود.

منسوبین جمعیت و شورای نظار متمایل به ایران در تلاش هستند اشخاص مورد نظر شان در وزارت خارجه گماشته شوند، چنانچه برای تقرر مجدد داکتر عبدالله به سلسله هفته نامه امید تبلیغات دامنه داری را براه اندخته اند تا وزارت خارجه منحصر به آنها گردیده هم وابستگان شان در پست های دیپلماتیک باقی بمانند و هم مرام کشور های ایران، روسیه و پاکستان تامین گردد.

پایان